



ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΣΤΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

«Δεν υπάρχει βιβλικός ή θεολογικός, κανονικός ή λειτουργικός, πατερικός ή ποιμαντικός λόγος που να δικαιολογεί την καθυστέρηση ή την παρεμπόδιση της πλήρους αποκατάστασης του παραδοσιακού θεσμού των διακονισσών από την σύγχρονη Εκκλησία.»

Αυτό ήταν το γενικό συμπέρασμα και η σύσταση του διεθνούς επιστημονικού συμποσίου με τίτλο «Διακόνισσες: Παρελθόν-Παρόν-Μέλλον», που διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη από 31 Ιανουαρίου έως 2 Φεβρουαρίου του 2020, με πρωτοβουλία του Κέντρου Οικουμενικών, Ιεραποστολικών και Περιβαλλοντικών Μελετών «Μητροπολίτης Παντελεήμων Παπαγεωργίου» (CEMES), και σε συνεργασία με το Διορθόδοξο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Ορθόδοξη Οικουμενική Θεολογία» του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος (IHU), το Κέντρο Ορθοδόξων Χριστιανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Fordham, το Χριστιανικό Ορθόδοξο Ινστιτούτο Αγίου Φιλαρέτου της Μόσχας, την Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης και το Κέντρο «Αγία Φοίβη» για τη Διακόνισσα, αλλά και με ευρεία οικουμενική συμμετοχή.

Το συμπόσιο εξέτασε από επιστημονική και εκκλησιαστική προοπτική τον θεσμό των διακονισσών της Εκκλησίας, τόσο κατά τους πρώτους όσο και κατά τους επόμενους αιώνες, καθώς και τις σύγχρονες αντιδράσεις και επιφυλάξεις των Ορθοδόξων Εκκλησιών και άλλων χριστιανικών παραδόσεων. Το λογότυπο του συμποσίου ήταν η μετά τον 12^ο μ.Χ. αιώνα μωσαϊκή παράσταση της Αειπαρθένου Μαρίας στον καθεδρικό ναό της Αγίας Σοφίας του Κιέβου, που απεικονίζει τη Μητέρα του Θεού με λειτουργικά (διακονικά) άμφια.

Επίσημα μηνύματα διαβιβάστηκαν από το Οικουμενικό Πατριαρχείο (το οποίο διοργάνωσε την ιστορική συνδιάσκεψη για το θέμα αυτό το 1988 στη Ρόδο), το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας (το οποίο πρόσφατα αναβίωσε τον θεσμό των διακονισσών εντός της δικαιοδοσίας του) και την φιλοξενούσα Εκκλησία της Ελλάδος (με εμπειρία διακονισσών κατά τον εικοστό αιώνα).

Το συμπόσιο επικεντρώθηκε κατά κύριο λόγο στη *διακονική* φύση της χριστιανικής μαρτυρίας και της ιερωσύνης, η οποία παραθεωρήθηκε από αιώνες πατριαρχικής νοοτροπίας και θεσμικού κληρικαλισμού. Και κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι η Εκκλησία είναι ένα μυστήριο Ευχαριστίας και όχι μια πυραμίδα εξουσίας.

Το συμπόσιο αποφάσισε να απευθύνει ταπεινά έκκληση προς τις Εκκλησίες για άμεση αποκατάσταση του θεσμού των διακονισσών. Πιο συγκεκριμένα:

(1) Θεωρεί επείγουσα ανάγκη την αναβίωση του διακονικού λειτουργήματος, ανδρών και γυναικών, ως απάντηση στις αυξανόμενες ποιμαντικές απαιτήσεις και ιεραποστολικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι χριστιανικές κοινότητες σε όλο τον κόσμο σε αυτήν ακριβώς την κρίσιμη εποχή.

(2) Υπενθυμίζει emphaticά, ότι η Εκκλησία ποτέ δεν κατήργησε την τάξη των διακονισσών, ακόμη και σε περιόδους αναταραχής και διωγμών, ακόμη και όταν περιέπεσε σε αχρηστία.

(3) Επισημαίνει την τεράστια σημασία της αποκατάστασης της τάξης των διακονισσών, η οποία διαφέρει πλήρως από την χειροτονία στην ιερωσύνη, και με κανένα τρόπο δεν αποτελεί υποχώρηση στα σύγχρονα κοσμικά αιτήματα.

(4) Σήμερα, αυτή την ιστορική στιγμή, είναι ο «καιρός», η κατάλληλη ευκαιρία, για την εφαρμογή των αποφάσεων της Διορθόδοξης Συνδιάσκεψης της Ρόδου, που καλούσαν την Εκκλησία να αντιμετωπίσει τις πρωτοφανείς προκλήσεις των καιρών.

(5) Η πρωτοβουλία του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας πριν μερικά χρόνια να αναβιώσει τον θεσμό των διακονισσών είναι προφητική και πρέπει να υποστηριχθεί και να ακολουθηθεί και από άλλες Ορθόδοξες Αυτοκέφαλες Εκκλησίες, σε όλο τον κόσμο.

(6) Οι θεολογικές και επιστημονικές μαρτυρίες, οι οποίες υποστηρίζουν την λειτουργική διακονία (γυναικών και ανδρών) πρέπει να γίνουν επί τέλους αποδεκτές με σεβασμό και χωρίς επιφυλάξεις, προκειμένου να καθοριστούν οι αρχές και οι παράμετροι της πλήρους αναβίωσης της τάξης των διακονισσών.

Μια πιο αναλυτική αναφορά στα επίσημα μηνύματα των Προκαθημένων, αλλά και στις εισηγήσεις των μετασχόντων στο συμπόσιο, είναι διαθέσιμη στο academia.edu/41845494/